

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 362/2020
05.03.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац, Драгане Маринковић, Божицара Вујичића и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Михајло Булајић адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање Београд-Филијала Прокупље, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Прокупљу Гж бр. 107/19 од 31.10.2019. године, у седници већа одржаној 05.03.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној у смислу члана 404. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у пресуди Вишег суда у Прокупљу Гж бр. 107/19 од 31.10.2019. године, у ставу другом изреке, тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Прокупљу П бр. 1038/18 од 26.09.2018. године у ставу трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужилци накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 12.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П бр. 1038/18 од 26.09.2018. године, ставом првим изреке одбијен је приговор стварне ненадлежности суда изјављен од стране тужене. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле и обавезана тужена да јој изврши уплату доприноса за социјално осигурање надлежним фондовима ПИО, по стопи која буде важила на дан уплате, на основице ближе наведене у овом ставу изреке у новчаном износу и на основицу према пресуди П бр. 1038/18 од 26.09.2018. године. Ставом трећим обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара.

Виши суд у Прокупљу је пресудом Гж бр. 107/19 од 31.10.2019. године, одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду Основног суда у Прокупљу П бр. 1038/18 од 26.09.2018. године у ставу другом изреке. Ставом другим преиначено је решење о трошковима поступка из става трећег изреке првостепене пресуде, тако што је уместо обавезивања тужене да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажног решења о трошковима поступка садржаног у другостепеној пресуди, тужила је изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права. Ревизију изјављује с позивом на члан 404. став 1. ЗПП, због потребе уједначавања судске праксе.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Одлучујући о посебној ревизији на основу члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, због потребе тумачења права, масовности ове врсте спорова и различитог пресуђења у погледу накнаде трошкова парничног поступка због чега је нужно уједначавање судске праксе.

Тужила је била корисник новчане накнаде за случај незапослености на основу решења тужене. Тужена је правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Прокупљу П бр. 839/16 од 02.06.2016. године обавезана да тужили на име мање исплаћене новчане накнаде за случај незапослености исплати износе ближе наведене у поменутој пресуди са законском затезном каматом. Међутим, како за наведене износе мање исплаћене новчане накнаде тужена није извршила уплату доприноса за ПИО, то тужила трпи штету због чега је поднела тужбу суду. Пошто је успела у спору првостепени суд је досудио тужили трошкове поступка и то на име састава тужбе од стране пуномоћника 6.000,00 динара, на име заступања на два одржана рочишта у износу по 7.500,00 динара за свако, што све укупно износи 21.000,00 динара, одмерене према вредности спора и АТ важећи у време доношења судске одлуке (тужилу је заступао адвокат).

Супротно, другостепени суд је закључио да иако је тужила успела у парници у којој је потраживала новчану накнаду, имала је могућност да потражује доприносе за ПИО, а да је приликом одлучивања о трошковима поступка суд требало да узме у обзир само потребне трошкове поступка, због чега је преиначио првостепену пресуду у том делу тако да свака странка сноси своје трошкове.

На правилно утврђено чињенично стање неправилно су примењена правила трошкова поступка.

Правичност је врхунски критеријум (и идеја) и прожима целокупно право, а у пресуђењу може да се примени када закон упућује на његову примену или изузетно када се ради о правној празнини.

У конкретном случају правне празнине нема, па се у имовинскоправним споровима одлука о трошковима не доноси по основу правичности. Само у породичним односима суд води рачуна о „разлозима правичности“ приликом одлучивања о трошковима (члан 207. Породичног закона), што овде није случај, јер се ради о имовинском спору, а не породичном.

По правилу странка која изгуби спор дужна је да противној странци накнади парничне трошкове. Она има право да јој се накнаде нужни и потребни трошкови да би се постигла заштита, при чему суд цени све околности (члан 154. ЗПП).

У овом случају тужена је изгубила спор и правилно је од стране првостепеног суда обавезана да противној странци накнади трошкове. У току поступка тужена није истицала да тужила има код истог суда више парница са истоврсним чињеничним стањем и правним основом. Једино у том случају би првостепени суд био овлашћен да евентуално и поред успеха у текућој парници одбије захтев за накнаду трошкова, јер тужила би у случају такозваног „цепања потраживања“ злоупотребљавала право и поступила супротно начелу савесности и поштења из члана 9. ЗПП у вези члана 12. ЗОО.

Несавесно поступа она странка ако из истог чињеничног стања и по истом правном основу потраживање раздваја на више делова и тиме другој странци свесно проузрокује неразумно високе трошкове. Али као што је истакнуто, тужена није истакла приговор да тужила води више спорова ради наплате накнаде односно да је у поступку у којем је потраживала новчану накнаду за случај незапослености могла да потражује и доприносе за ПИО и да поступа несавесно, односно врши злоупотребу права, па одбијање захтева за накнаду трошкова или евентуално смањење из истакнутих разлога у овој парници није могуће.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужена је обавезана да тужили накнади трошкове ревизијског поступка у висини од 12.000,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Сл. гласник РС“ бр. 121/12).

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**